

Virtualizované procesy (eGovernment)

Jakub Míšek

Přehled témat

- 1) eGovernment
- 2) Datové schránky
- 3) Přístup k právu

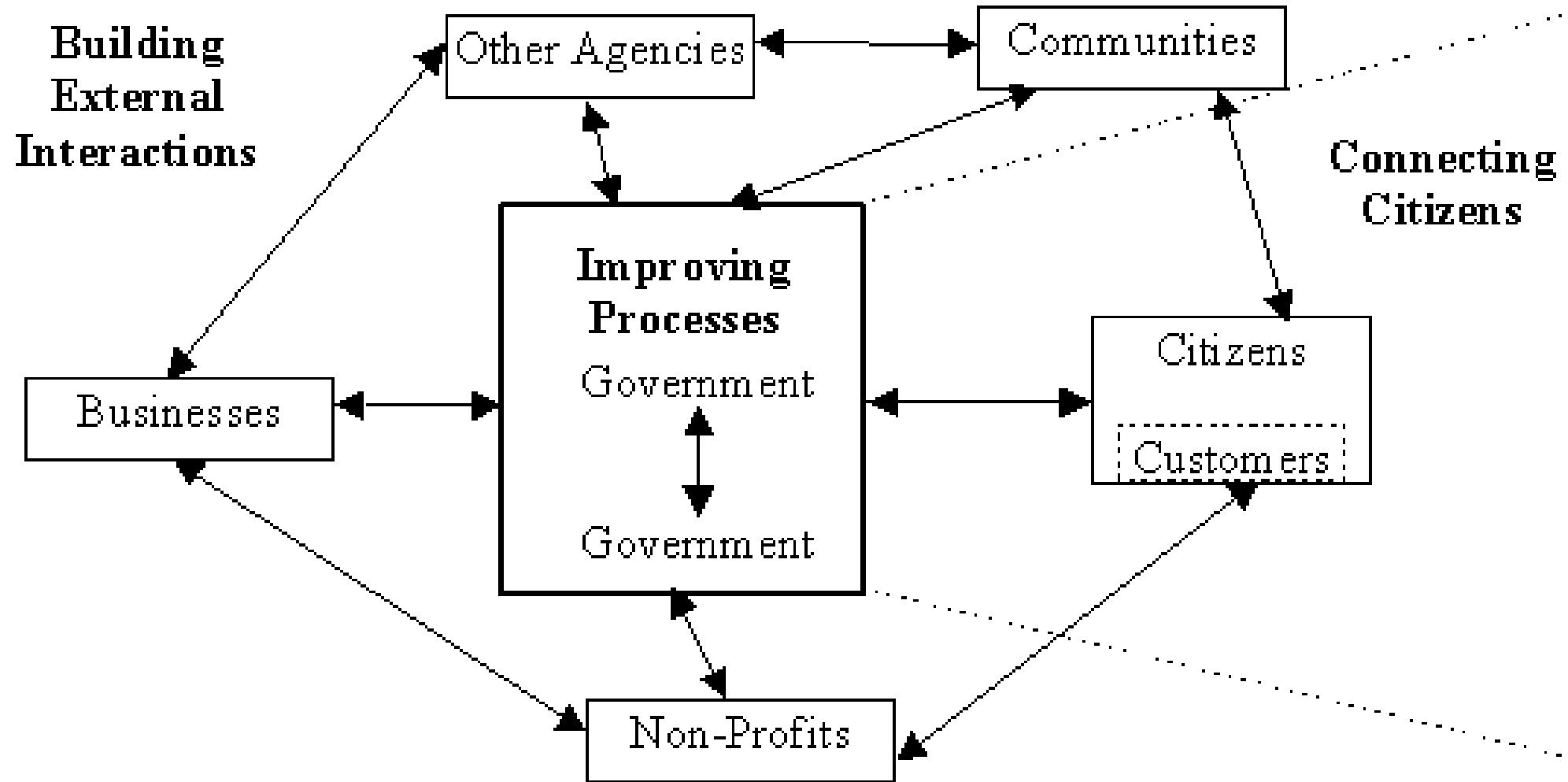
eGovernment v Čechách

Činnosti v eGovernmentu

- **„elektronická administrace (eAdministration)“** - zefektivňuje interní procesy jednotlivých úřadů; propojování jednotlivých resortních doposud nezávislých agend.
- **„elektronická komunikace s úřadem (eServices used by eCitizens)“** - usnadňuje jak pasivní komunikaci směrem od úřadu k občanovi, tak i aktivní komunikaci mezi občanem a úřadem (zde vyžaduje jednoznačnou identifikaci a autentifikaci eObčana).
- **"elektronická společnost (eSociety)"** - směřuje ke komunikaci administrativy s právníckými osobami a dále pak vytváří zázemí či podporuje elektronickou komunikaci mezi právníckými osobami a občany v oblastech, kde tato ještě nebyla nastavena

Cíle eGovernmentu v ČR

- Pro klienty veřejné správy co nejjednodušším a nejefektivnějším způsobem poskytovat on-line služby, které jim usnadňují jak dosažení jejich práv a nároků, tak splnění jejich povinností a závazků ze vztahu k veřejné správě.
- Pro úředníky veřejné správy poskytovat standardizované, efektivní, optimálně veřejnou správou sdílené elektronické služby nad referenčními/garantovanými daty při výkonu jejich zákonem dané působnosti.
- (Informační koncepce ČR, 2018)

<http://www.egov4dev.org/success/definitions.shtml>

Vývoj eGovernmentu

- Obvykle 4 etapy:
  1. Poskytování informací o veřejných službách on-line (elektronická státní správa zajišťující informace a služby pro styk s občany a komerčními subjekty pomocí internetu (weby, call centra)
  2. Jednostranná interakce (stahování formulářů)
  3. Oboustranná interakce (elektronické dodavatelské řetězce (e-procurement), interní komunikace ve státní sféře (intranety), občané i podnikatelé mohou elektronicky vyplnit formulář včetně ověření pravosti, resp. musí pod sankcí
    - Příklad: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces
  4. Plnohodnotné on-line jednání s úřady, zahrnující projednávání záležitostí až po vydání rozhodnutí a zaplacení příslušných poplatků
    - Příklad: elektronický platební rozkaz

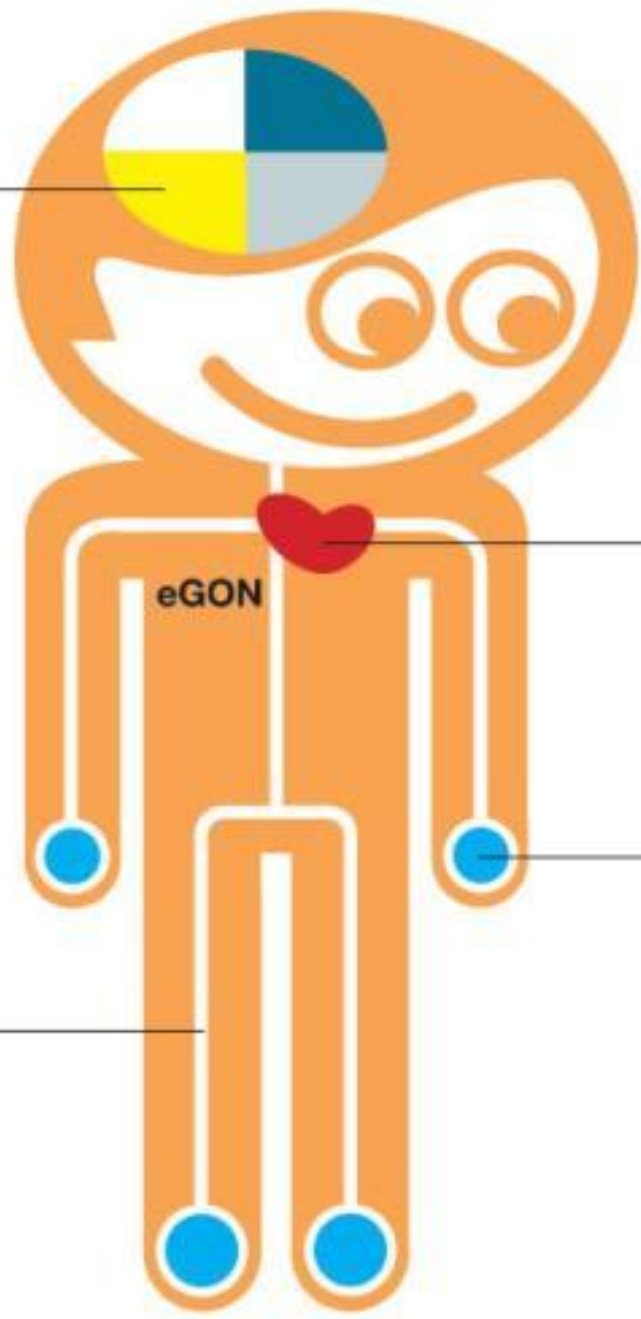
eGON

„Moderní, přátelský a efektivní úřad“

- **eGON**, symbol eGovernmentu, je v přeneseném významu živý organismus, ve kterém vše souvisí se vším a fungování jednotlivých částí se navzájem podmiňuje. Existenci a životní funkce eGONa zajišťuje:
- Mozek: **Základní registry veřejné správy**
- Srdce: **Zákon o eGovernmentu** (č. 300/2008 Sb.)
- Oběhová soustava: **KIVS – Komunikační infrastruktura veřejné správy** (telekomunikační síť)
- Prsty: **Czech POINT** - Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál

04/ PUBLIC
ADMINISTRATION
REGISTERS
The system's brain

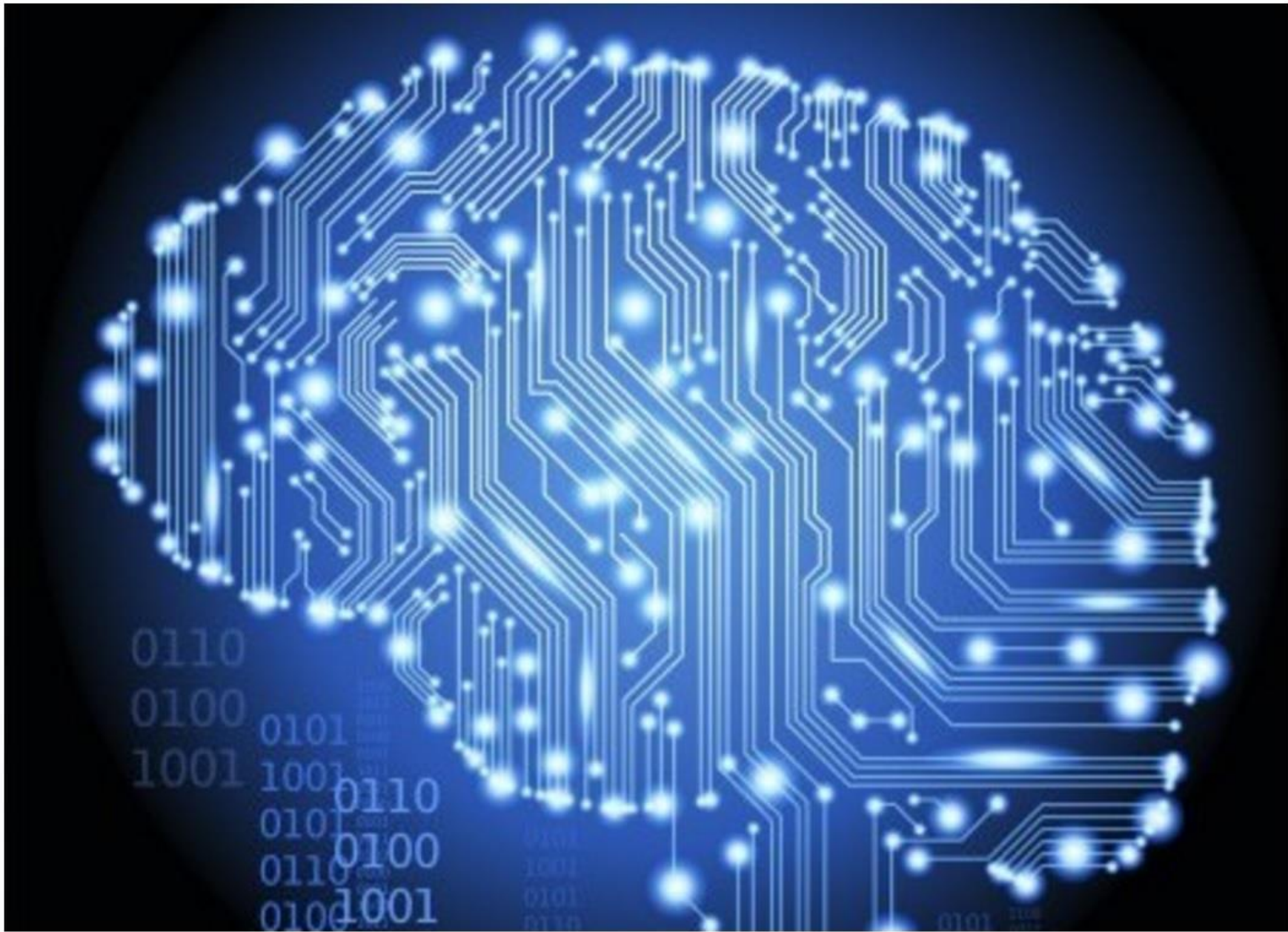
03/ eGOVERNMENT ACT
The system's heart

01/ CZECH POINT
UNIVERSAL CONTACT
POINT
The system's fingers

02/ PUBLIC
ADMINISTRATION
COMMUNICATION
INFRASTRUCTURE
The system's blood
circulation system

Portál veřejné správy

- § 6f z. č. 365/2000 Sb.:
    - Portálem veřejné správy je informační systém veřejné správy zajišťující přístup k informacím veřejných orgánů a komunikaci s veřejnými orgány. Správcem portálu veřejné správy je ministerstvo.
    - Portál veřejné správy zajišťuje přístup k informacím získaným na základě informační činnosti ... veřejných orgánů zejména v oblasti sociálního zabezpečení, zdravotnického zabezpečení, správy veřejných financí, dotací, veřejných zakázek, státní statistické služby, evidence a identifikace osob, jejich součástí a práv a povinností těchto osob či jejich součástí a tvorby a publikace právních předpisů.
    - Portál veřejné správy zajišťuje komunikaci s veřejnými orgány prostřednictvím datových schránek, prostřednictvím přístupu se zaručenou identitou (např. bankovní identita) do informačních systémů veřejné správy nebo elektronických aplikací spravovaných těmito veřejnými orgány a prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy.
- = Portál občana

Základní registry

- Účel: „zefektivnění a využití možností současných technologií pro online přístupy téměř kdykoli a odkudkoli“
- Omezení nezbytného sběru dat a informací a jejich efektivní předávání

Základní registry

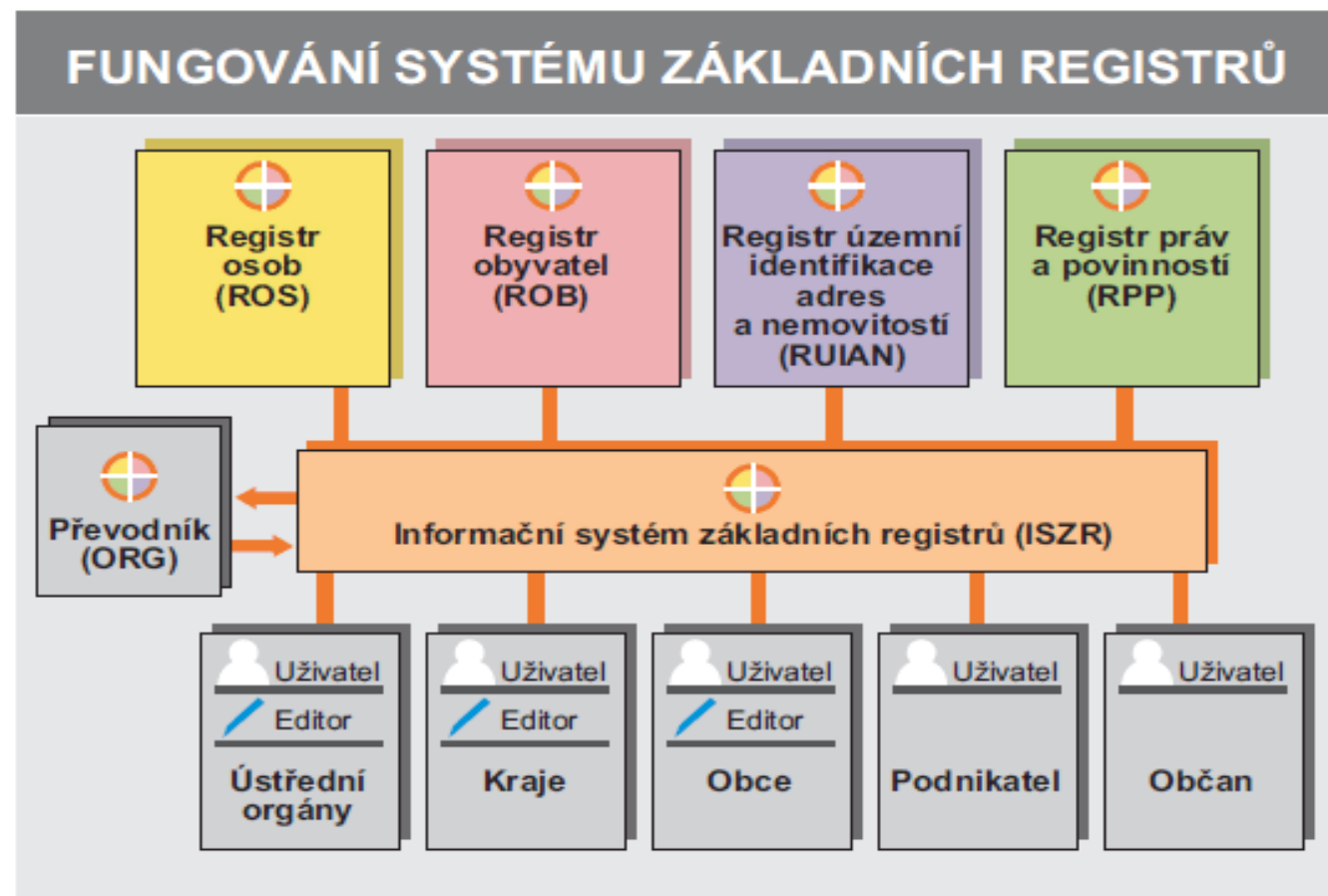
- Zákonná úprava z. č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- 4 základní registry:
  - registr obyvatel (Ministerstvo vnitra)
  - registr osob (ČSÚ)
  - registr územní identifikace (ČÚZK)
  - registr práv a povinností (Ministerstvo vnitra)
- Součástí soustavy je rovněž:
  - Informační systém základních registrů (gestorem je Správa základních registrů)
  - ORG – převodník (gestorem je Úřad pro ochranu osobních údajů)

Základní registry nejsou = Agendové informační systémy (AIS)

- **Registr vozidel** – (gestorem je Ministerstvo dopravy ČR)
- **Registr řidičů** – (gestorem je Ministerstvo dopravy ČR)
- **Registr ekonomických subjektů** – (gestorem je Český statistický úřad)
- **Administrativní registr ekonomických subjektů (ARES)** – (gestorem je Ministerstvo financí ČR)
- **Obchodní rejstřík** – (gestorem je Ministerstvo spravedlnosti ČR)
- **Insolvenční rejstřík** – (gestorem je Ministerstvo spravedlnosti ČR)
- **Rejstřík živnostenského podnikání** – (gestorem je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR)
- **Rejstřík trestů** – (gestorem je Ministerstvo spravedlnosti ČR)

Základní registry - fungování

- Základní registry a převodník ORG komunikují přes rozhraní Informačního systému základních registrů

Informační systémy veřejné správy (ISVS)

- Specifická úprava v z. č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
- Správa – Ministerstvo vnitra
  - Řízení, kontrola zakázek, směřování – Odbor hlavního architekta eGovernmentu

Informační systémy veřejné správy (ISVS)

- Historické okénko
  - Původně povinná atestace ISVS atestačními středisky
  - Po legislativní změně r. 2006 (z. 81/2006 Sb.) začali atestace provádět samotní správci ISVS
    - Výsledkem je naprostý chaos a nesystematičnost
  - Prováděcí vyhlášky dříve vydávalo Ministerstvo informatiky, po jeho zrušení přešla tato pravomoc na Ministerstvo vnitra

ISVS –stav k listopadu 2015

- Zásadní zlomový dokument
- Hodnocení z vládní Strategie rozvoje ICT služeb veřejné správy a její opatření na zefektivnění ITC služeb
  - vydáno 2. listopadu 2015; příloha č. 1 k usnesení č. 889/2015)
  - V ČR je řada projektů zvyšující efektivitu služeb veřejné správy
    - Např. Procesní řízení agend VS, Základní registry, Datové schránky, CzechPoint, Státní pokladna a Registr živnostenského podnikání
  - Jsou i špatné projekty
    - Systém pro registraci vozidel, Karta sociálního pojištění a další vytvářející duplicity

ISVS –stav k listopadu 2015 – hlavní nedostatky

- Není shoda na koncepci rozvoje veřejné správy a na koncepci ICT
- Chybí potřebné kompetence pro řízení ICT veřejné správy
- Neexistuje centrální orgán s pravomocemi standardizace a řízení rozvoje ICT ve veřejné správě
- Nerozlišuje se zodpovědnost OVM za funkcionalitu jím využívaných informačních systémů a souvisejících dat (věcná kompetence) od zodpovědnosti za výběr a provoz aplikace a infrastruktury, kterými se požadovaná funkcionalita zajišťuje a data zpracovávají (technická kompetence)
  - aplikace se stejnou funkcionalitou (účetnictví, HR, spisová služba, e-mail, kancelářské aplikace atd.) a jejich technologická infrastruktura (servery, operační systémy, databázové systémy atd.) jsou jednotlivými OVM nakupovány a provozovány multiplicitně, izolovaně a nezávisle na sobě

ISVS –stav k listopadu 2015 – hlavní nedostatky

- Neexistují jednotná pravidla pro schvalování investičních záměrů a pravidla nákupu produktů a služeb v oblasti ICT
- Informační systémy úřadů nejsou dostatečně propojeny a data základních registrů nejsou některými IS státu důsledně využívány
- Data informačních systémů se nedostatečně využívají pro řízení státu
- Není využívána jednotná identifikace a autentizace osob
- Principy otevřeného vládnutí a otevřených dat jsou zatím využívány velmi omezeně

digitální ; **ČESKO**

Vládní program digitalizace
České republiky 2018+

**Informační koncepce
České republiky**

Digitální ; Česko (IKČR)

- Finální podoba k 20. 9. 2018
- Obsahuje:
  - Cíle ČR v oblasti eGovernmentu a jeho podpory informačními systémy veřejné správy
    - Uživatelsky přívětivé a efektivní on-line služby pro občany a firmy
    - Digitálně přívětivá legislativa
    - Rozvoj prostředí podporujícího digitální technologie v oblasti eGovernmentu
    - Zvýšení kapacit a kompetencí zaměstnanců ve veřejné správě
    - Efektivní a centrálně koordinované ICT veřejné správy
  - Obecné architektonické principy pro návrh a rozvoj takových informačních systémů a jejich služeb
  - Obecné principy řízení útvarů informatiky a řízení životního cyklu informačních systémů

Datové schránky

System datových schránek

- eGovernment Act
- Unikátní řešení komunikace OVM a ostatních subjektů

Datové schránky

- Způsob doručování písemností ve veřejné správě
- Povinnost orgánů veřejné moci komunikovat výhradně prostřednictvím tohoto systému
- DS v. Email
  - Obě jsou elektronickým úložištěm
  - Datová schránka ale není kompatibilní s emailem
  - Na rozdíl od emailu garantuje doručení ve smyslu zákona

Způsoby komunikace

- Orgán veřejné moci – Orgán veřejné moci
- Orgán veřejné moci – Osoba soukromého práva
- Osoba soukromého práva – Osoba soukromého práva
  - Zpoplatněné
- Operace datových schránek
  - Odesílat a přijímat zprávy
  - Zjišťovat stav odeslaných zpráv
  - přijímat doklady o dodání a doručení
  - ověřovat, zda adresát má datovou schránku

Datové schránky

- Ze zákona
  - Orgány veřejné správy
  - Právnícké osoby zřízeny zákonem
  - Právnícké osoby zapsané v OR
- Na žádost
  - Právnícké osoby
  - Fyzické osoby
  - Fyzické osoby podnikatelé

Doručování

- Primárně přes DS
- Není nutný kvalifikovaný elektronický podpis, pokud podání činí osoba, která DS vlastní
- Okamžik doručení datové zprávy:
  - U osoby soukromého práva okamžikem vyzvednutí DS, nebo fikce doručení 10 dnů po obdržení do DS, pokud si zprávu vlastník DS nevyzvedne
  - U orgánu veřejné správy okamžikem doručení do DS

Přístup k právu

Kontexty promulgace

- Vysoce formalizovaná procedura
  - Završení legislativního procesu
    - V současnosti transparentní od předložení zákonodárci
- Předpoklad po zásadu *Ignorantia juris non excusat* (neznalost práva neomlouvá)
  - Fikce
  - Potřebná dostupnost práva – zajištění možnosti se seznámit
    - Příklad: Platnost v ČR je dána dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů = den rozeslání příslušné částky sbírky zákonů
- Historické příklady: Městské knihy, Provolání na návsi
- Rozdíl v náhledu pozitivního a přirozeného práva

Typy promulgace

- Zákonná promulgace
- Oficiální promulgace
- Soukromá promulgace

Typy promulgace

- **Zákonná promulgace**
  - Povinná, založená zákonem
  - Komunikace absolutně závazných pramenů práva
  - V ČR upraveno zákonem č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv
    - Bude nahrazen od ~~1. 1. 2020~~ ~~1. 1. 2022~~ ~~1. 1. 2023~~ 1. 1. 2024 (?) zákonem č. č. 222/2016 Sb.
- **Současné problémy:**
  - Praxe novel – změnové zákony – fragmentace právní úpravy
    - Velké množství zákonů
    - Nesrozumitelnost

Zákonná promulgace

- Ve Sbírce zákonů se vyhlášují:
  - Právní předpisy (Ústavní zákon, zákon, zákonné opatření Senátu, nařízení vlády, vyhlášky ministerstev)
  - Další právní akty (např. vybrané nálezy [Ústavního soudu](#) a rozsudky Nejvyššího správního soudu)
- Sbírka vychází v postupně číslovaných částkách
  - Funkce:
    - ~~Informativní ve smyslu platného práva~~
    - Zpravodajská

Nález Ústavního soudu Pl.ÚS 77/06 (odst. 39)

„Orientace adresáta právní normy v právním řádu se bez použití přístrojů informačních technologií stává zcela nemožnou. Přitom § 13 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, předvídá, že územní samosprávné celky mají povinnost umožnit každému nahlížení do Sbírky zákonů. O povinnosti poskytnout každému přístup k informačnímu systému obsahujícímu úplné znění právních předpisů v elektronické podobě zákon mlčí. **Přitom je zřejmé, že bez možnosti používání těchto systémů se dnes již v právním řádu České republiky nelze vyznat, a tak se problematizuje uplatnění obecné zásady právní, podle které neznalost zákona neomlouvá. Právo se tak stává pro své adresáty zcela nepředvídatelné.** Zmíněná zásada je sice nutnou podmínkou efektivity každého systému platného práva, nelze ji však vykládat pouze k tíži adresátů práva, nýbrž též jako závazek veřejné moci vůbec učinit právo poznatelným, protože jen takovým právem se lze řídit.“

Typy promulgace

- Oficiální promulgace
  - Nepovinná, zdrojem je stát
  - Snaha suveréna mírnit nedostatky zákonné promulgace
  - Příklad v ČR: portal.gov.cz

Typy promulgace

- Soukromá promulgace
  - Nahrazuje nedostatky zákonné a oficiální promulgace
  - Komerční charakter
  - Například: Právní informační systémy, „Úplná znění“...
  - Hojně využívané
    - Soudy, advokátní kanceláře
  - Příklady důvěryhodných zdrojů: ASPI, Codexis, Beck-online, Zákony pro lidi

Reakce: eSbírka a eLegislativa

- Projekt spuštěn v červenci 2009 (věcný záměr)
- Zákon č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlašovaných ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (zákon o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv)
  - Platnost 20. 7. 2016; Účinnost ~~1. 1. 2020~~ ~~1. 1. 2022~~ ~~1. 1. 2023~~ 1. 1. 2024
- Cíle:
  - Zlepšit informování adresátů práva
  - Zjednodušení a transparentnost legislativního procesu

eSbírka a eLegislativa

- Rukavice hozená zprostředkovatelům
soukromé promulgace

Děkuji za pozornost.

Otázky?

@jkb_misek